

Intenzita pooperační bolesti a kvalita analgesie ve vztahu k typu operace a anestézie - pilotní studie

J. Málek, E. Čtrnáctá, J. Dobešová, K. Kehárová, I. Nedělová

Klinika anesteziologie a resuscitace, 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha, Česká republika

Cíle: Řada zahraničních prací potvrzuje nedostatečně léčenou pooperační bolest, ale konkrétní data týkající se českých pacientů chybějí. Rozhodli jsme se ověřit metodiku pro sběr a měření dat a získat základní údaje.

Metody: Studie byla schválena etickou komisí 3. LF UK Praha. Byl vytvořen jednoduchý dotazník, který kromě typu operace a základních demografických dat obsahoval dotazy týkající se intenzity pooperační bolesti (NRS 0-10), míry individuální tolerance bolesti, hodnocení jejího významu, nežádoucích účinků anestezie a analgesie a preference typu anestezie. Po poučení o dobrovolnosti byly dotazníky ponechány k samostatnému vyplnění pacientům po operaci. Vylučovací kritéria byla operace s pobytem v nemocnici kratším než 2 dny a neschopnost porozumět a samostatně vyplnit dotazník. Data byla zpracována v programu Microsoft Excel.

Výsledky: Návratnost dotazníků byla 87%. Do doby odeslání abstraktu bylo zpracováno celkem 69 dotazníků.

Jako operace s minimální pooperační bolestí byly hodnoceny transuretrální resekce prostaty a moč. měchýře bez ohledu na typ anestezie. Průměrnou intenzitu (4-5) měly bolesti po hysterektomii, operaci štítné žlázy a operaci plic. Nejvyšší skóre bylo po operacích v dutině břišní. Část respondentů měla největší bolesti až první pooperační den. S výjimkou 3 respondentů všichni byli s poskytnutou analgesií spokojeni. Pacienti byli ochotni tolerovat vysokou intenzitu bolesti, průměrně 5,2 (rozmezí 3-8). S výjimkou urologických pacientů preferují obecně celkovou anestezii a jako nejhorší zážitek hodnotili nejčastěji probuzení po operaci, zvracení a strach. Vzhledem k omezenému počtu dat nebyly zatím další závislosti hodnoceny.

Diskuse: Hlavním překvapením byla vysoká míra bolesti, kterou jsou pacienti ochotni tolerovat. Hodnota 5,2 v našem souboru je podstatně vyšší, než hodnota 4 uváděná v zahraničních pracích. Získání validních dat je nutné jak pro další strategii léčby pooperační bolesti, tak i pro diskusi s kolegy z operačních oborů. Studie pokračuje, vítáme spolupráci s dalšími anesteziologickými pracovišti.

Závěr: Naše první výsledky se liší od zahraničních studií. Intenzita pooperační bolesti je i v naší populaci vysoká, přesto obecně panuje spokojenost s její léčbou a bolest není nejčastější příčinou stesků pacientů. Rádi bychom doplnili data údaji z jiných pracovišť. Prosíme všechny zájemce o spolupráci, aby nás kontaktovali buď e-mailem na malekj@fnkv.cz, nebo na adrese prvního autora.